

S ŠMARTINSKE CESTE NA TOMAČEVSKO PENTLJO

Vozniki avtomobilov že od 22. julija vozijo po tomačevski pentlji na severno vpadnico. Predvidoma ob koncu leta pa bo stekel promet tudi po novem, kilometer dolgem odseku proti Šmartinski cesti. Ta odsek bodo povezali z že zgrajeno Clevelandsko cesto pri Novih Jaršah. Tako bodo tudi občani Most dobili najkrajšo povezavo z ljubljanskimi obvoznicami. Foto: IVAN ŠUČUR

ANALIZA

Življenjske razmere starejših občanov

V raziskavi Višje šole za socialne delavce o družbenem položaju nad 64 let starih občanov ljubljanskih občin so dobili tudi precej zanimivih podatkov o starejših občanah bežigradske občine. Podatke so zbrali z anketo, ki je zajela nad sedemsto naključno izbranih starejših občanov Ljubljane med njimi tudi občane bežigradske občine. Tako kot vsaka druga od petih ljubljanskih občin ima tudi Bežigrad svoje posebnosti, čeprav se po osnovnih značilnostih sestav populacij starejših občanov ne razlikuje mnogo od sestava v drugih občinah. Razlike pa so vseeno zanimive.

MED MLAJŠIMI V LJUBLJANI

Leta 1981 je bilo v bežigradski občini 4871 občanov, starih nad 64 let, ali 8,8 odstotkov vseh občanov, kar uvršča občino Bežigrad med tiste z manjšim deležem starih v populaciji. Še nižji delež starih je v Mostah. Seveda je to še vedno dovolj, da imamo celotno populacijo lahko za »zrelo«, ne pa ravno za »staro«. »Mladi« pa so naši starejši občani še drugače: kar 43 odstotkov jih je mlajših od 70 let, kar je daleč nad ljubljanskim povprečjem (33%). Sveđa je tudi tu, kot v drugih občinah, med njimi največ žensk, kar 71 odstotkov s čimer je občina spet prva med ljubljanskimi občinami. Prednjači še naprej: večina starejših ob-

čanov ali občank je poročenih, kar je prav izjemno, saj je povsod drugod večina (že) brez zakonca. Izbrambena struktura je dobra, saj je Bežigrad po deležu ljudi, ki imajo več kot osnovno šolo, takoj za občino Center (teh občanov je 46 odstotkov). Tudi po deležu delovnih upokojencev (73%) je takoj za Centrom, hkrati pa je v občini Bežigrad najmanj delež gospodinj (16%). Precej visok je delež občanov, ki so bili strokovni in vodstveni delavci (26%), spet le malo manj kot v Centru.

Več kot polovica jih torej živi z zakoncem, ki je v glavnem tudi upokojen in sposoben za vsa opravila v gospodinjstvu. Več kot tri četrtine Bežigradčanov ima še žive otroke in več kot polovica jih živi z otroki pod isto streho ali pa v istem kraju. Skoraj dve tretjini vseh starejših občanov se videva z otroki vsak dan ali večkrat na teden.

DOBRE STANOVANJSKE RAZMERE

Dve tretjini anketiranih živi v območju, ki smo ga imenovali strnjeno pozidano »mestno naselje«, preostala tretjina pa v »obmestnem naselju« individualnih hiš. Od občine Center se bežigradska občina razlikuje po višjem deležu občanov iz »obmestnih« naselij, od ostalih občin pa po tem, da nismo zajeli nikogar, ki bi živel na vasi (v občini Vič-Rudnik je takih 40 odstotkov).

Glede na to, da so v povsem mestnem delu Bežigrada novejša zgradba kot v občini Center, lahko pričakujemo boljše stanovanjske pogoje. Nekaj več kot polovica starejših občanov sta-

njuje v blokih, stolpnih in starejših večnadstropnih hišah v strnjem mestnem predelu, nekaj manj kot polovica pa v individualnih hišah. Stanovanjskih najemnikov je med njimi le malo manj kot lastnikov. Tretjina stanovanj je novih, več kot polovica pa starih. Tri četrtine Bežigradčanov živi v stanovanjih, ki so vsaj dvosobna. Nekaj manj kot polovica jih stanuje v prtiličnih stanovanjih, skupaj s tistimi, ki stanujejo v prvem nadstropju jih je skoraj tri četrtine. Stranišče ima v stanovanju 92 odstotkov vprašanih (najvišji delež v Ljubljani), saj ima npr. v občini Vič-Rudnik kar 25 odstotkov ljudi stranišče zunaj hiše). Kopalnico ima v stanovanju 82 odstotkov občanov, v hiši pa še nadaljnjih 5 odstotkov. Le 10 odstotkov nima kopalnice, (v občini Vič-Rudnik kar 33 odstotkov). Tudi telefon imata dve tretjini Bežigradčanov v stanovanju, nadaljnjih pet odstotkov pa v hiši, skupaj torej 72 odstotkov. V Mostah ima telefon le 33 odstotkov občanov. Skoraj polovica stanovanj naših anketiranih ima centralno ogrevanje (spet najvišji delež v Ljubljani). Podobno so med najvišjimi številke, ki kažejo opremljenost stanovanj z različnimi napravami, kot so bojler, hladilnik, pralni stroj, itd. Skratka: nad stanovanjskimi razmerami se večina res ne more pritoževati.

Že se tudi ne! 34 odstotkov je zelo zadovoljnih, povprečje za Ljubljano je 16 odstotkov, nadaljnjih 50 odstotkov pa zadovoljnih. Ničče ni zelo nezadovoljen, 8 odstotkov pa je nezadovoljnih. Prihodnjič še o zdravstvenem stanju in potrebah po pomoči. BLAŽ MESEČ

Letošnja sezona v MGL

Mestno gledališče ljubljansko bo do 14. septembra vpi-sovalo abonmaje za sezono 1984/1985. Gledališče je v program za to sezono vključilo 8 del in sicer:

»POD PREŠERNOVO GLAVO« avtorice Alenke Goljevšček in »DEŽELO GASILCEV« Jožeta Javorška. Od tujih del bodo na sporedu naslednja: Georges Feydeau »POSKRBI ZA AMELIJO«, Eduardo de Filippo »UMETNOST KOMEDIJE«, Arthur Miller »LOV NA ČAROVNICE«, Reiner Werner Fassbinder »GRENKE SOLZE PETRE VON KANT«, Mark Medoff »OTROCI MANJŠEGA BOGA« in Aleksander Galin »RETRO«.

Razstavlja Štefan Planinc

V Commercu na Einspielerjevi 6 razstavlja akademski slikar Štefan Planinc, Jakopičev nagradenec za leto 1984. Razstava bo odprta do 21. septembra.

Plastike Ivana Napotnika

V galeriji Krka na Titovi cesti 99 je razstava plastik slovenskega kiparja Ivana Napotnika (1888-1960). Razstava bo na ogled do 8. oktobra.

Vrsta pomembnih nalog

Pri občinski skupščini deluje komisija za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu. Obravnavala bo konkretne probleme s tega področja in v sodelovanju z drugimi organi proučevala predloge in pobude za reševanje problemov.

Izhodišče za delo komisije je dolgoročni program gospodarske stabilizacije v občini Bežigrad. Tu jih čaka vrsta pomembnih nalog (samoupravna organiziranost ozd, delegatski odnosi, sanacije v ozd, organiziranost delavcev v samoupravnih interesnih skupnostih, svobodna menjava dela preko SIS itd). Pri obravnavanju statusnih sprememb v ozd bodo proučevali smotnost teh sprememb ter družbene in samoupravne odnose v novih oblikah organiziranosti. Pri ukrepih družbenega varstva v ozd bodo ugotavljali, koliko je ukrep družbenega varstva saniral probleme. Komisija bo obravnavala tudi samoupravno organiziranost trgovinskih ozd glede na spremembo zakona o blagovnem prometu.

NAŠA ANKETA

Ko se oglasi šolski zvonec

Na začetku šolskega leta je bilo treba pripraviti kup denarja za knjige, zvezke in druge potrebščine. Nekateri so kupili nove knjige, ker pa je dandanašnje čase tudi (brezplačno) šolanje zelo drago, vse več šolarjev kupuje rabljene knjige na sejmu v Križankah ali na boljšem trgu, ponekod pa dobijo rabljene knjige kar v šoli. Kako so bežigradski šolarji prišli do knjig?

● ALEŠ ZUPANČIČ, 1. razred OŠ Franceta Bevka:

»Prvo berilo in slikovno stavnico sem dobil v šoli. Glasbeno slikanico, Naš jezik 1 in Matematiko ter Spoznavanje narave pa mi je mama kupila v knjigarni.«
Za zvezke, torbo in druge šolske potrebščine sem odštela okoli 5.000 dinarjev. Še en stari milijonček pa bo šel za nakup obleke in obutve, je pristavila Aleševa mama Marjana.

● SABINA ŠKERJANC, 4. razred OŠ Franceta Bevka:

»Za šolske knjige, 6 zvezkov in še kaj sem odštela 1.700 dinarjev. V šoli posojamo rabljene knjige.
Jaz sem svoje odstopila sestrični Nini. Staro torbo pa sem kar obdržala, treba je pač varčevati. Denar bomo še potrebovali za naročnino Cicibana, za abonmaje v Pionirskem domu, za malico in kosilo v celodnevni šoli in podobno. Moje šolanje starše res veliko stane.«

● RENATA STRNAD, 2. letnik Srednje upravno-administrativne šole:

»Od prijateljice Vesne, ki je končala 2. letnik iste šole, sem poceni kupila knjige, ki so zelo ohranjene. Nove so pač predrage, stanejo okoli 4.000 din. Kljub temu se stroškom nisem mogla izogniti, kajti kupila sem zvezke in druge šolske potrebščine in 5.000 dinarjev je šlo iz družinskega proračuna.«

● TAMARA MLADENOVIČ, 6. razred OŠ Hinko Smrekar v Šiški:

»Na naši šoli večina učencev dobi rabljene knjige, po načelu daj-dam. Zakaj bi zaradi bahavosti kupovali nove knjige in s tem obremenjevali starše v današnjih stabilizacijskih časih? Okoli 3.000 din pa sem porabila za nakup šolskih potrebščin. Pridejo pa še naročnine za Cicibana, Pionirski list, Kurirček, nakup knjig za domače branje, za bralno značko in podobno.«

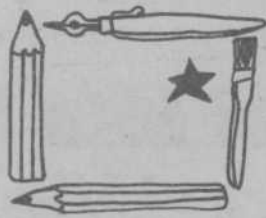

● SANDI VOJE, 1. letnik Srednje šole tiska in papirja:

»Knjige sem si sposodil pri prijatelju Igorju. S tem sem veliko privarčeval, ker za 1. letnik stanejo okoli 5.000 dinarjev. Torbo iz osnovne šole sem kar obdržal, dobra bo tudi v usmerjenem... Starši so kar obupali, ko je bilo treba kupiti za brata in zame »superge«, hlače in ostalo kar fantje mojih let rabijo za šolo.«

IVAN ŠUČUR-IKI

EX TEMPORE
RAŠICA '84
21. IN 22. SEPTEMBER

Septembra se spominjamo dneva, ko so nemški okupatorji do tal požgali vas Rašico nad Ljubljano. Plameni so do tal upepeli hiše in poslopja, vaščane pa so izgnali. Niso pa mogli zatreti volje do svobodnega življenja, saj se je revolucionarna iskra razplamtela v mogočen narodnoosvobodilni boj, ki je pripeljal do revolucionarne zmage.

Ob spominu na 19. september 1941, ki je globoko v nas, organizirajo Muzejska zbirka NOB, Galerija Ceneta Štuparja in likovna sekcija Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij tradicionalni rašički ex-tempore. Na letošnje srečanje slikarjev vseh starosti, ki bo na Rašici in v Gameljnah, so bili povabljeni učenci vseh ljubljanskih, domačinskih in kamniških osnovnih šol, dijaki srednjih šol in odrasli likovni ustvarjalci.

Prireditev bo v petek, 21. in v soboto, 22. septembra. Če bo deževalo, bo EX-TEMPORE RAŠICA 84 naslednji teden, prav tako v petek in soboto. Razstavi slik, ki bodo nastale ob tej priložnosti, bosta v črnuški galeriji Ceneta Štuparja in v razstavnem prostoru Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij.

Naj bo tale novica o likovnem srečanju, ki ima namen ohraniti izročila revolucionarnega boja slovenskega ljudstva v okolici Ljubljane in spodbujati kvalitetno likovno ustvarjalnost, obenem tudi vabilo k sodelovanju za vse, ki radi poprimete za čopiče in slikarska platna. Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na Zvezo kulturnih organizacij občine Ljubljana Bežigrad, Linhartova 13, (329-041, interna 310) ali Bežigradske galerije, Titova 61 (313-648).

Nasvidenje na Rašici!

Sozd Astra še večji

V sozd Astra se je 1. julija vključila delovna organizacija RUL iz Leskovca v Srbiji. Več kot petstočlanski kolektiv te tovarne, ki izdeluje elektroaparate, se je na referendumu konec junija odločil, da se tesneje poveže z Astra, s katero je že imel odlične poslovne stike. Enajstim delovnim organizacijam Astre se je pridružila zelo perspektivna proizvodnja.

RUL že več let posluje brez izgub. Doslej so izvažali v Sovjetsko zvezo, Mongolijo, Alžir in Kuvajt. Lani so za poslovni sklad namenili dve stari milijardi dinarjev, ustvarili so okoli 60 starih milijard dinarjev prihodka.

Nobena od delovnih organizacij, združenih v sozd Astra, ob polletju ni zabeležila izgube.

B. P.